

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprtre reklamacije so poštne proste.

Zadružništvo in učiteljstvo.

Na veliki skupščini nemškega zadružništva, ki se je vršila od 17. do 18. avgusta 1905 v Strasburgu in koje so se vdeležili tudi zastopniki avstrijskega zadružništva, obsojalo se je postopanje nemških šolskih oblasti, koje so iz neopravičenih obzirov do nasprotnikov zadružništva izrekle, da se učiteljem sodelovanje na zadružnem polju ne priporoča.

Ker so pa na Nemškem ravno učitelji poleg duhovništva največja opora zadružništva, nastal je v zadružnih krogih velik vihar, ki je še narasel, ker so nasprotniki zadružništva vrh tega zahtevali, da tudi duhovščina ne sme sodelovati — v tem oziru so torej razmere na Nemškem slične našim slovenskim razmeram.

Seveda se nemški in tudi nemški listi z zadevo bavijo in razpravljajo posebno o sodelovanju učiteljstva.

Ne bode škodilo, če tudi mi o zadevi pišemo, opiraje se seveda na izvajanja raznih zadružnih listov:

Že dostikrat se je ravno učiteljstvu očitalo, da ima premalo smisla za gospodarske razmere ljudstva, da rajši zavzema neko gosposko stališče, oziroma, da nastopajo učitelji rajši kot učenjaki, kakor kot vzgojevalci naroda, ki bi morali dati otrokom praktično vedo.

Če taka očitavanja premotrivamo z ozirom na naše razmere, najdemo, da pač niso resnična.

Ako vstopi mlad učitelj v praktično življenje tudi z namenom, da bo sodeloval na gospodarskem polju, kmalo uvidi, da ne najde lahko z ljudstvom za to pravega stika. V čisto kmetijskih zadevah naš kmet rad po svoje dela, ne sprejema rad poduka, in če

pride celo neketovalec s kakim nasvetom, mu kmet ne bode zaupal; tu se torej učitelju ne ponuja ravno ugodna prilika za delo; priznati se pa mora, da je mnogo učiteljev premagalo vse take predsodke in imajo sedaj pri ljudstvu vplivno besedo tudi v čisto kmetijskih stvareh.

Lažje pa pride učitelj do sodelovanja v gospodarskih stvareh, ki so v zvezi s trgovino, z denarjem itd.; tu kmet, ki ne zna ravno prav dobro svinčnika ali peresa vihteti, hvaležno sprejme pomoč, tu so vrata, ki se odpirajo učitelju k zaupanju ljudstva.

V tem smislu pa učitelj na gospodarskem polju najlažje sodeluje, ako se približa zadružnam, koje si je ljudstvo ustanovilo i. s. omenjamo posebno posojilnice.

Vsaka rajfajzenovka tvori za svoj okoliš nekako sredotočje za vse denarno gospodarstvo in more splošno na vse gospodarstvo ugodno vplivati.

Ako učitelj sodeluje in pomaga izvrševati namene, koje ima rajfajzenovka, dobi vpogled v različne gospodarske odnose ljudstva, da more potem tudi s svojim nasvetom in dejanski pomagati.

Učitelj je navadno član načelstva ali nadzorstva — mnogokrat tudi načelnik; ima torej častno službo, ki ne more njegovi stanovski časti celo nič škodovati.

Ker pa dobiva za svoje delovanje od posojilnice primerno nagrado, često jako lepe zneske — poveča tudi svoje dohodke.

Smelo trdimo, da more učiteljstvo smatrati zadružništvo za dober in časten vir zvišanja svojih dohodkov.

Kot načelnik ozir. odbornik posojilnice pridobi učitelj pa tudi na svojem ugledu, pri-

dobi si zaupanje — in to more samo le ugodno uplivati na njegove vspehe v šoli.

Mnogo je že slovenskih učiteljev, ki marljivo in vspešno delujejo na zadružnem polju — nadejamo se pa, da postanejo ravno učitelji poleg duhovništva glavni sotrudniki pri našem delu. N. G.

Politični ogled.

Za splošno in enako volilno pravico se je izrekel občinski odbor v Trbovljah v svoji seji dne 13. t. m. Tudi občinski svet graški je sklenil isto, zato so sedaj spodnještajerski nemški listi, posebno celjska „vahrtarca“, zelo hudi.

Avstrijski katoliški shod se začne na Dunaju dne 18. t. m. Udeležili se ga bodo vsi narodi avstrijski. Izmed Slovencev bodeta govorila na njem g. držav. poslanec Povše in voditelj kat. narodne stranke na Kranjskem g. dr. Ivan Šusteršič. Shod bo trajal do dne 22. t. m. Razpravljalo se bo na njem pred vsem o društveni organizaciji, tudi o mladeniški organizaciji so posebni poročevalci.

Odpor železničarjev končan. Na državnih železnicah so bili uslužbenci s svojo plačo nezadovoljni, zato so uprizarili poseben širajk, da bi prisilili merodajne kroge, naj ugodijo njihovim zahtevam. Svojo službo so začeli opravljati natančno po zastarelih predpisih, ki so bili pravno še sedaj v veljavi, a so se že dolgo hitreje in spretneje izvrševali. Na državnih železnicah so nastali veliki neredi v prometu. Vlada se je začela pogajati ter ugodila delavskim zahtevam. Kdor je organi-

LISTEK.

Zgubljena krona.

(Novela. Poslovenil I. V. Starogorski.)

Na ozki brvi, ki je peljala čez deročo strugo, je stal Ratmir Kazinski. Srepa je zrl na nekaj belega, ki se je bliščalo na grajskem balkonu.

Ali vidijo njegove napete oči znabiti več kakor oči drugega zemljana? . . .

Kazinski je bil lep mladenič, odkritosrčnega in prijaznega vedenja. Za lepim, prostim čelom je tičala marsikatera fantazija. Oblečen je bil borno; hlače so mu bile prekratke, rokavi na zucknji ozki. Ali to ni škodovalo mladeniču. Njegovo krepko telo je prišlo tembolj do veljave.

Ko se je skrilo ono belo na grajskem balkonu, se je tudi Ratmir obrnil in odšel čez brv dalje v gozd.

„Oho, Ratmir!“ zakliče nekdo njegovo ime.

„Poljubljam roko, gospod župnik“, odvrne Ratmir in se odkrije.

„S študiranjem torej ni nič?“ vpraša župnik.

„Ne. Ni podpore! Škoda!“ pristavi čez

nekaj časa. „Študiral bi rad, a domači morajo tudi živeti“.

Župnik se zamisli. „Da, da, je že pač tako. Če bi jaz mogel . . . Ali moje sestre otrok porabi vse, kar si pritrgam.“

„Velečastiti ste že tako dovolj storili za-me.“

Za nekaj hipov reče župnik:

„Poskusil bom pri gospodi. Znabiti dá kako podporo, da lahko greš v slikarsko akademijo. To bi bilo žalostno, ako bi pustili, da tak talent ovne. Da, da! Poskusil bom . . . le zanesi se na me! Do tedaj pa z Bogom!“

In častitljivi mož napravi nekaj dolgih, energičnih korakov, kot bi takoj hotel iti v grad.

„Ratmir, prinesi mi prej nekaj tvojih slik in risarij, da bom imel pokazati pri gospodi, razumeš?“

Ratmir mu da, kolikor jih je imel slučajno pri sebi.

„Sedaj pa zdrav! . . .“

Sedaj se še le ločita. Župnik koraka zamišljeno naprej, Ratmir pa drvi domov, kot bi koga preganjal.

* * *

V sobi pri Kazinskem je bilo vse lepo urejeno. Miza, pogrnjena s snažnim prtom, z duhtečim šopkom na sredi. To vse je bilo pripravljeno v čast male komtese, grofove hčerke,

ki je javila, da pride pogledat. Sedaj je sedela za mizo. Osem otrok jo je pa gledalo okrog mize s prstom v ustih, kakor kak svetovni čudež.

„Kaj pa piše?“ vpraša komtesa in razgrne velik popisan papir.

„Dobro mu gre in profesor je zelo zadovoljen z njim. In mnogo se ima učiti, piše, in zelo hvaležen je za dobrote“, govori ženica, mati Ratmira. „Milostljivo komteso pozdravlja tolikokrat in na izkazano dobroto ne pozabi, dokler bo živ“.

Mala gospica nekoliko zardi ter bere pazljivo pismo do konca. In ko je že prebrala do konca, obvise ji oči še dolgo na podpisu.

„Sedaj slika neko veliko podobo“, reče zamišljeno komtesa.

„Da! . . . Ali ne razumemo ga prav“, reče mati z nekakim ponosom.

„Kaj pa slika?“

„Mislim . . . tako je namreč rekel . . .“

„Zgubljeno krono“, pomaga Fran starejši sestri. „Začel jo je že, ko je bil še doma. Bil je kralj, ki je drvel le za zemeljskim bogastvom in srečo. Ko je nekoč iskal srečo, zgubi svojo krono. Zmučen, žalosten in reven jo išče po gozdih in pustinjah. Krona je pa padla v cvetni grm, kjer je bila popolnoma skrita med listjem in cvetjem, varovana od trnja. Pri tem cvetnem grmu pa je sedela

ziran, vse doseže! Kmet ni organiziran, zato nič ne doseže!

Ogrski Košutovci so morali preteklo nedeljo zborovati pod varstvom žandarjskih in vojaških bajonetov. In ti strahopetneži hočejo zanesti revolucijo med ljudstvo! Hujskati pač znajo, toda kadar bi morali tudi kaj trpeti, se ustrašijo in postavijo v senco bajonetov. Ogrski ministri se vsi potegujejo za državno-zborske mandate. Tudi novo ministrstvo pod baronom Fejervarijem slovanskim narodom ni naklonjeno.

Španski kralj Alfons XIII. na Dunaju. V začetku tega tedna je bil španski kralj Alfons na obisku pri našem cesarju, ki ga je zelo prijazno sprejel in ga imenoval za polkovnika imejitelja 38. pešpolka.

Nemški cesar je imel pri zapriseganju novincev v Potsdamu krasen nagovor. Rekel jim je: Tukaj vidite pred seboj altar in na njem križ, znamenje vseh kristijanov. Kot kristijani ste danes prisegli. Upam in želim, da se boste te prisega vedno spominjali... Kažite pot drugim v strahu božjem, v zvestobi in pokorščini! Nemški cesar je dalekoviden in moder vladar, to se mu mora priznati, čeprav tudi v drugih, osobito narodnih ozirih ne moremo odobravati njegovih dejanj.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Volitve v Cirknici.) Čudne reči se gode v naši cirkniški občini. Celo leto že odlagajo volitve. Ljudje so hodili gledat in povpraševati, pa vedno se je reklo: še ni nič, pa kmalu bo vse razpisano. Včasih pa so se gospod Korl tudi malo razjezili. Nikjer ni bilo nikdar videti imenika volilcev, nikjer nismo mogli najti razglasa. Zdaj pa se je naenkrat reklo: že od 8. oktobra je vse razpisano. In res, na občinski tabli so našli razglas — pa skrit za drugimi papirji, in imenik volilcev je tudi prilezel iz svojega skrivališča. Tu vidimo črno na belem, da je volilni imenik res že od 8. okt. na razpolago — pa izvedeti se je to smelo še le potem, ko je že davno potekel čas za reklamacije. In to ni moglo drugače biti, ker je tako hotela nemška pamet. Ko so namreč volilci videli imenik, prijemali so se za glave in niso mogli verjeti svojim očem. V prvem razredu volijo „častni občani“. To so vam presneti „erenbürgarji“ — ker niti vsi odborniki ne vedo, kdaj so bili izvoljeni, niti jih ne poznajo. Zdaj pa se mariborski Šmiderer,

lepa devica ter si pletla venec iz rož. Kralj pride mimo in zagleda devico. Sedaj še le spozna, da je najlepša krona ona, katero plete ljubezen iz cvetja. Moč in bogastvo pomeni zlato krono, pa tudi vzbuja zavist, sovraštvo in sebičnost. Kralj pusti zlato krono med trnjem in vzame ono iz rož, koju mu je dala devica na glavo. Ker srečen je le oni, ki je ljubljen.

Komtesa gleda zamišljeno pred se, pokima z glavo in molči.

„Podoba pride na razstavo“, reče ponosno mati. „In ako bo prodana, je rekel, pojde v Rim, nam pa pošlje denar, da si kupimo kraljico“.

„Ali pojdeva, komtesa“, vpraša guvernanta angleški. Med bosonogimi otroci se ni počutila posebno dobro.

Gospica se vzdigne.

„Da bi jo le prodal“, reče prijazno materi. „Zelo ponosna bi bila nanj. Postal bo še velik umetnik“.

„Ali bo zaslužil mnogo denarja?“ vpraša radovedno mlajša hči.

„Seveda!... Vsekako mu gratuliram, ako dovoli oče“.

„Ali komtesa!“ svari guvernanta.

„Ako pride njegova podoba v razstavo“, pristavi na to. „Pozdravljam ga, ko mu pišete.“

„Komtesa... komtesa“, svari zopet gu-

slavni Helcl, dr. Venigerholc, doma iz Središča, in še nekaj takih za Cirknico „velezaslužnih“ mož, blišči v prvem razredu pred vsemi davkoplačevalci. Veliki posestniki pa, ki plačujejo velike davke in so dozdej vedno volili v višjem razredu — vsi so potisnjeni nazaj daleč za tiste, ki ne plačujejo niti vinarja davka in ki za našo občino nimajo niti toliko zaslug kot najzadnji viničar ali hlapec. Kakšne druge krivice so se še godile, bomo že poročali, da vsi občani svojega preljubeznjivega predstojnika prav spoznajo. Danes si dovolimo samo vprašanje: Kaj porečejo k takemu početju politične oblasti? Kaj takega se gotovo še ni nikjer zgodilo! In ti „Korl“, ali je to pravilno in pravično? Ali se to spodobi za moža, ki bi bil rad občinski predstojnik, ki naj skrbi za red in pravico? Ali tako skrbiš za svojo občino? Ali so ti več nekateri „gospodje“, ki še Cirknice ne poznajo, kakor vrli domači posestniki, ki morebiti plačujejo pet- ali desetkrat več davka kakor ti? Dobro, da si se pokazal, kakšen si v resnici! Gotovo se še spominjaš, kako si pod Repnikovim križem Bogecu podplate kazal — skrbeli bomo za to, da boš tako delal tudi pod županskim stolcem. To bo najlepše plačilo za tvoje delovanje!

Iz Gornjega Dupleka. (Od broda.) Veliko ljudem je znan brod na Dravi v Zgor. Dupleku, ker gre okrajna cesta iz Maribora čez brod, mimo vrberških hribov na Ptuj. Ako prideš, dragi prijatelj, iz Maribora do broda in potem čez Dravo, vidiš gosilno g. Krajnc. Oglej si bolj natančno to hišo in zapazil boš nad vrati kamenito ploščo, na kateri so vsekane besede: Gast-Haus zum Johan Krajnc.

Zaradi tega nemškega napisa je bil že gostilničar opozorjen, naj naredi tudi slovenskega. Obljubil je sicer, da bo hitro dal vsekati slovenski napis v ploščo, toda preteklo je že čez dve leti, pa slovenskega napisa še nima. Kaj pa bi vi rekli g. Krajnc, če bi se Slovenci tako ogibali vaše gostilne, kakor se vi izogibate slovenskega napisa?

G. Krajnc je tudi računski vodja od broda. Ker pa brod spada štirim občinam, v katerih so večinoma vrli narodni možje, Vam svetujem, da zahtevate od g. Krajnc slovenske spise in račune. Če noče slovenski poslovati, pa si izvolite drugega moža. Povsod gre Slovan na dan, kateri ni zaspan. Vzemite si za vzgled vrlo občino Gočova v Slov. gor.

Popotnik čez brod.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Popravek.) Spoštovani gospod urednik! V zadnji številki „Slov. Gosp.“ ste delali krivico našem gosp.

vernanta. „Komtesa pozablja“, pristavi angleški, „da mlada dama ne pozdravlja moških.“

Nevoljno zmaje komtesa Evgenija z glavo.

„Midva sva mladostna prijatelja.“

„Ali ti ljudje!“

„So pridni in pošteni ljudje“, reče Evgenija s povdankom.

* * *

Pretekli sta dve leti. Spremenilo se je marsikaj.

Grof je umrl naglo in nepričakovano in Evgenija je postala bogata dedinja.

Bila je še v žalni obleki in že so jeli prihajati sorodniki in znanci ter ji govorili o možitvi. S sedemnajstimi leti še devojki ni sila, da bi mislila na moža... Mladi in stari so se oglašali ter dvorili lepi in bogati grofici. Med njimi tudi nek ubobožan knez. Ta je bil od njene tete priporočen najbolj. Bil je krepek in zal mož. Evgeniji so prijali njegovi pokloni, kakor tudi misel, postati kneginja, in — kmalu so govorili po vasi, da bosta zakonski dvojici.

Tudi Ratmir, ki je napredoval z orjaškimi koraki, je zvedel od doma to novico. Mogoče pa, da je pozabil na mladostne sanje za „komteso“, mogoče tudi, vtopljen v resno delo, ni več mislil na romantične dogodljaje, ni odgovoril na to pismo. Podpore iz gradu ni rabil več in v pismeni zvezi s komteso tudi ni bil. Stvar je bila zanj brezpomembna...

pürgermajstru. Rekli ste (kdo Vam je le povedal?), da naš g. pürgermeister premalo skrbijo za ceste, in da moramo mi Trojičani do kolen po blatu kobacati. Je že res, naš g. pürgermeister so poskrbeli za strašno velike nemške nadpise po trgu, na ceste so pa pozabili. Pa veste, g. pürgermajstra le pustite pri miru; oni že vejo, kaj delajo, naš g. Golob. So hodili k lenarčkemu Mravljaku, Bog jim daj dobro, občinske politike se učit, naš g. Golob, in Lenarčani bi jih kaj radi imeli; so skoro tak „kšajt“, „fajndlih“ pa še bolj kakor pokojni g. Mravljak lenarčki, Bog jim daj dobro, naš gosp. Golob. „Pecirksomman“ lenarčki so letos nameravali biti naš g. Golob. So hodili na volitve k Sv. Lenartu in so tam tudi za piti dali, pa niso bili izvoljeni naš g. Golob. Čeli trojički trg bi „pofajštrali“, če bi dobili ključce od „pecirksomman“ naš g. Golob, in Trojičani bi nič več ne kobacali po blatu. Pa niso „gratali“ „pecirksomman“ naš g. Golob, nič ne bodo „pecirksomman“ odpirali in ne bodo trga s kmečkim denarjem „flajštrali“ naš g. Golob, nemškutarski trojički pürgerarji še bodo dalje po blatu kobacali, če ne bodo segli v občinsko kaso naš g. Golob.

Tržan s turškim nadpisom.

Spodnja Polskava. Le malo kedaj se sliši v časopisih o nas Sp. Polskavlanov. Marsikdo bi si mislil, da pri nas živimo življenje, mirno, brez narodnih bojev. Pred par leti še nismo poznali medsebojnega nasprotstva, čepravno se je šopiril nemčurški duh s Pragerskega po Polskavi in lovil v svoje kremplje slovenske posestnike omahljivce. A mi smo to mirno gledali misleč, kaj to, saj to nima za nas nobenih posledic. Prišlo je drugače! Ob volitvah, naj so bile občinske, deželno ali državno-zborske, nismo se brigali za naše narodne može, puščali smo vedno vse našim nasprotnikom in stem smo zagazili. Za vso našo potrpežljivost in udanost začeli so nas izzivati s svojo nemško-luteransko šolo. S to šolo nam hočejo naše otroke potujčiti in od-tujiti, dobro vedoč, da kakor hitro imajo mladino na svoji strani, jim bo lahko doseči vse kar želijo.

Znao je, da so otroci takih šol najhujši nasprotniki slovenskega jezika, največji zagrizenci, pravo nemčurško agitacijsko orodje. Da čim prej dosežejo svoj smoter, je njih geslo: „Razširjevati šolo mučilnico kolikor se da, otroke revnih starišev brez šolnine sprejemati“. Šolnino bodo plačevali sami, saj ne bo treba dolgo. In kakor hitro bodo videli, da jim je treba nove šole, bodo priromali očka Steinklauber v spremstvu g. Potočnika in s ponosom rekli, naša mučilnica je prenapoljena slovenskih otrok, mi zahtevamo novo šolo na

Bil je lep, jasen predpoldan. Dan po promoviranju v umetni razstavi in Ratmir je stal ponosen in srečen v bližini svojega umotvora, ki mu je — hvala blagemu profesorju — pripomogel do častne medalje. Radovedno, vendar s prevdankom, je poslušal skrivaj sodbo občinstva. Mislil je le na svojo znanost in na visoke cilje, katere si je črtal.

Hipoma sliši imenovati svoje ime. Zagleda dve dami v polžalni obleki in mladega, elegantnega in zelo vitkega moža. Ta je oni mladi dami dvoril zelo prijazno, rekel bi, nežno.

„To je slika Ratmira Kazinskega“, reče mlada dama. „Žalibog sem že pozabila njegov obraz. Krasno delo!“

„Podpiral ga je, ako se ne motim, tvoj oče?“ vpraša starejša dama.

„Da, kmetski mladenič, sin revnega kmetiča“, noslja mlad mož. „Slišal sem o njem. Čudovito, kako napredujejo ljudje! Ni res?“

„Talent in ženijalen duh, podpiran s trudom in vztrajnostjo, dela iz kmetov kralje“, reče mlada dama navdušeno. „Resnično, rada bi ga zopet videla.“

V Ratmiru se zgane nekaj. Spoznal je Evgenijo. Njegovo srce je jelo glasno biti, kakor takrat, ko je hodil skrivaj za komteso in oboževal njeno senco.

„Nu, bo pač umetnik z dolgimi lasmi in

vaše stroške. In tedaj bodo naši nemčurji radostno dovolili in rekli: „Gospod, vse karkoli zahtevajo, vse bomo storili“. In da se naši nemčurji čimprej vredne skažejo pragerskim Nemcem, kateri jim za hrbotom osle kažejo, so skrbeli, da je prišla občina v posilnemške roke, da nas bodo tem lažje Pragerčani izsevali. Zvedeli smo, da je krajni nemški šolski svet sklenil zidati šolo na naše stroške in ko to dosežejo, delali bodo na to, da postane Pragersko samostojna davčna občina. Tako ne bomo imeli s Pragerskega nobenih dohodkov, pač pa bomo morali plačevati nemško šolo. Vaščani, vzdramite se, ne bodite taki zaspanci in ne trobite vedno to neumno nemškutarijo v vašo škodo! Videli boste, da se bodo Pragerčani ločili od vas in vas gmotno in gospodarsko ugonobili. Kje je vaša zavest! Kje je vaš ponos? Pazite dobro, da vas nemčurji ne ugonobijo! Prihodnjič več!

Ljutomer. (Naša nemška učilnica.) Čujte, kako goreč Nemeč je šolski vodja na nemški šoli v Ljutomeru! — Kako goreče zna skrbeti, da se pomnoži število slovenskih otrok na nemški šoli. Rekel je slovenskim starišem, naj že en dan poprej pripeljejo svoje otroke k zapisavanju, drugače ne bodo sprejeti, ker se jih je že prej toliko oglasilo, da ne bo prostora za nje. Kdo bi se ne čudil?! Mi smo desedaj bili prepričani, da imate na nemški šoli preveč prostora, pa — premalo otrok! Kaj pa vi mislite, gospod šolski vodja?!

Veliko se trudite v škodo slovenskemu narodu, ki ste izšli iz njega; pa to vam ni v čast in korist, ker „kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“

Kakšno plačilo pričakujete za svoje olikanega človeka nevredno dejanje?! Pričakujete povišanja?! Ali mislite, da postanete nadučitelj na šoli, kjer ste tako dolgo robovali?! Ali ne vidite, da vas Nemci ne marajo?!

Znani učitelj Voller se je oglasil v „Tagespošti“ št. 290 od 19. oktobra. Ne omenjali bi tega, če bi ta dopis ne bil priznanje, na kako slabih nogah stoji nemška šola.

„Nada, upanje boljše prihodnosti za Nemce na Južnem Štajerskem leži v napredku ponemčevalnic! Učitelj na taki ponemčevalnici ima silno težavno delo! Ne sme biti samo učitelj, ne, v prvi vrsti mora biti „nacionalec“ — Slovenozerec. Ako mu manjka ta lastnost, ni za rabo, in naj si bo tudi najboljši učitelj!“ In sedaj pride priznanje!

„Razpisana je bila nadučiteljska služba in tudi eno učiteljsko mesto! Šola je v trgu,

zamazanimi prsti“, se smeje knez. „On je ženij! Nobena družba za vas, komtesa!“

Znabiti bi ostal Ratimir neopažen v kotu. Ali te besede zbude njegov kmetski ponos in samozavest. Stopi naprej, lepo, elegantno oblečen mož, brez posebnih okraskov, z zlato medaljo na prsih.

„Ako dovolite, komtesa“, reče in se vljudno prikloni, „se vam predstavljam.“

„Ratmir Kazinski“, vzklikne Evgenija presenečena in lahno zardi.

„Da, Ratmir Kazinski“, odvrne slikar in gleda v ljubko obličje. Še vedno so sevale izpod čela lepe, velike, rujave in idealne oči.

Pod mu roko, kojoj poljubi. Nato ga predstavi svojim spremljevalcem. Knez se dotakne le svojega pokrivala, teta pa ga je motrila skozi lorgnon.

„Dovolite, komtesa, da sem vaš Ciceron?“ vpraša proseče Ratmir.

Evgenija privoli in vzame takoj njegovo roko. Knezu seveda to ni bilo prav.

„Kaj si vsega ne dovoli ta kmetski bedak“, zagodrnja k teti. „Evgenija se mi zdi pa tudi čudna!“

Nasproti je prišel v obnošenem cilindru star gospod, kojemu so se odkrivali vsi.

„Ah, princ, brat kralja!“ pošepeta teta in se prikloni.

Tudi knez privzdigne klobuk.

Stari gospod se nasmeje slikarju ter mu

blizu železnice, štirirazrednica, v drugem plačilnem razredu. V trgu je okr. glavarstvc, razni uradi itd. Šolsko poslopje novo, učil dovolj na razpolago, toda manjka — učencev. Vse to so take okolščine, ki vabijo učitelje. Kajpak, lepo stanovanje, lepa plača, pa malo dela!? Vsaj preostaja časa za agitacijo! In vendar, za obe mesti se je oglasil samo en prošnjik! To je res žalostno!“ In g. Voller išče vzrokov! Prvi vzrok: vzgoja in pouk na taki ponemčevalnici je zelo težek! To vam pa že verujemo! Zakaj pa lovite slovenske otroke, zadovoljite se z nemškimi! Drugi vzrok: trdosrčni Slovenci preganjajo nemške učitelje, jih sovražijo, črnijo po časnikih — jih tudi včasih pretepejo, kadar se preveč spozabijo.

Tri resnice odsevajo iz Vollerjevega dopisa. Prva: ponemčevalnice na južnoštajerskem nimajo dovolj otrok, seveda jih manjka tudi v Ljutomeru, zato pa jih treba loviti na vse mogoče načine. Druga: v teh šolah se umstveno kviri in zanemarja slovenska deca. Tretja: učitelji na teh šolah so pijonirji, ki bi naj zidali vsenemški most do Adrije!

In v take šole ponemčevalnice bi vi slovenski stariši pošiljali svoje otroke!? Saj je znano, da niti trdi Nemci nočejo pošiljati svojih otrok v take posili-nemške šole!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebne vesti. Njih prevzvišenost knez in škof dr. Mih. Napotnik so se odpeljali h škofijskim konferencam na Dunaj. — Avstrijskega katoliškega shoda se udeleži iz Maribora mil. g. kanonik dr. I. Mlakar.

S šole. Izpit učne usposobnosti za ljudske šole s slovensko-nemškim učnim jezikom so prestali v Ljubljani sledeči učitelji iz Štajerskega: gg. Pavel Flerè, Ivo Petrák, Franc Drnovšek in Vinko Okorn. — Zasebna dvo-razredna dekliška šola šolskih sester v Št. Petru pri Mariboru se razširi v trirazredno. Tamošnja trirazredna mešana ljudska šola se spremeni v trirazredno deško ljudsko šolo.

Mariborske novice. Mizarski vajenec Simon Jarc je ukradel, kakor smo takrat poročali, v Muti pri tovarnarju Erberju različne stvari vredne 240 kron, ko je polagal s svojim mojstrom tlak. Ker je bil že dvakrat predkaznovan, dobil je tokrat šest mesecev. — V torek, dne 14. t. m. je predaval v Narodnem domu g. profesor L. Poljanec jako zani-

pod roko. „Bog vas živi, Kazinski... Bog živi! Morebiti celo nevesta? Čestitam srčno!“ Še en mahljaj z roko v pozdrav in dobrovoljni princ gre dalje.

Evgenija je zardela in počasi odtegnila roko iz roke Kazinskega. Slikar je postal zmeden. Nato se nasmeje.

„Prav imate, komtesa; znan mi je prepad, ki nas loči. Njegova kraljeva Visokost me je videla prvikat iti z damo. Otdod ta pomota.“

„Zdite se mi posebno priljubljen celo v najvišjih krogih“, reče knez vsekako zlobno.

Kazinski molči in pogleda Evgenijo. Ona pa vzame odločno zopet njegovo roko in Ratmir jo potegne tesneje k sebi. Govorila sta sicer o samih podobah in o umetnosti, o njegovih načrtih, ali... čutila sta, da sta ustvarjena drug za drugega...

Ko se ločita, si stisnita roki. „Ali mi boste pisali iz Rima?“ vpraša Evgenija.

„Ako smem računati na odgovor, gotovo“, odvrne on.

„Seveda!“

„Potem vam bom imel mnogo povedati.“

Ona je zardela in rekla za trenutek: „Tem boljše!“

Se enkrat mu poda roko in ga nežno pogleda. On je držal njeno roko dolgo, tako dolgo, da je jel knez mrmrati.

* * *

mivo in poljudno o malariji. Došlo je malo občinstva, žal, da se delavski sloji, za katere so v prvi vrsti taka podučna predavanja priredijo, premalo zato brigajo. Upamo, da bo pri prihodnjem predavanju, katerega bomo pravočasno naznanili, več delavskega občinstva. — V tukajšnjem hotelu „pri zamorcu“ je služila 30 letna Urša Kamenšak iz Dobrne pri Ptujju. Dne 13. t. m. pa jo je policija aretirala, ker je kradla svoji gospodinjji perilo. — Na koroškem kolodvoru so zlagali železniški delavci tračnice. Pri polaganju je utrgalo 50 letnemu delavcu Janezu Kramerju štiri prste na desni roki. Ostali delavci so namreč izpustili, medtem ko je Kramer še vedno držal. — Neki trgovec je pustil v čakalnici na južnem kolodvoru zavitek z blagom, medtem ko je šel v restavracijo. Ko je prišel nazaj, ni bilo več zavitka.

Fram. Občinske volitve so se precej mirno, za narodno kmečko stranko ugodno izvršile zadnjega oktobra, a nemirno pričakujemo izvolitve novega župana. V odbor je prišlo nekaj prav narodnih kmetov. — Izginil je sneg z našega Pohorja, a zapustil je na sadnem in drugem drevju strašne sledove. Polomljena, razčesana, podrti leže drevesa. Nekateri posestniki imajo škode po več sto kron. — Framsko vino je izvrstno. Kdor ne veruje, naj pride okusit in kupil je bo. Cerkevno vino se je prodajalo po 80 vin. liter. Torej ni prazna hvala. — Nemila smrt je v torek, dne 7. nov. pobrala dobro mater, skrbno gospodinjo, pridno ženo in verno katoličanko Ano Koren, dom. Jozl. Ogromna mdožica ljudstva pri pogrebu je pričala, kako vsestransko priljubljena je bila ta vrla kmetica. Počivaj v miru, blaga mati, in vživaj plačilo od svojega truda in dolgotrajnega trpljenja. Vaju pa, preblagi oče Jozl in ljuba hčerka, naj Bog tolaži in krepča v vajini neizrekljivi žalosti. — Zadnje nedeljo o mraku smo opazili iz Frama velik požar na slivniškem Pohorju. Poizvedeli smo, da je pogorela hiša in gospodarsko poslopje kmetice vdove Uršule Koren v Rančah. Še strašnejše pa je to, da je tudi kmetica zgorela. Hitela je v goreče poslopje, da si še kaj reši, a našla je grozno smrt v plamenečem, podirajočem se poslopju.

Pozor, naborni zavezanci! Naborne zavezance, ki pridejo prihodnje leto k naboru, še enkrat opozarjamo, da se morajo tekom tega meseca zgledati pri občinskem uradu občine, v kateri stanjejo. Kdor se ne oglasi, se kaznuje z globo 10 do 200 K.

Nove mere se mora posluževati pri kupčiji s sadjem, tako je določilo okrajno gla-

In kakor je cenjeni bralec in bralka že sprevidela, tako se je zgodilo.

Z vse drugačnimi čustvi se je vrnila Evgenija v očetovski grad. Snubitev kneza ji je sicer laskala, ali njene misli so bile pri resnem delavcu, pri onem umetniku, kateri ji je odslej poročal o vsem svojem početju.

Vsako pismo Ratmira je bilo zanjo zaklad, vsak dan, ki ji je ga prinesel, dan veselja in radosti. Ni je snubil, ni je opeval, ali vse vrstice njegovega pisma so govorile ono sveto navdušenje za njo, koja je lastna le umetnikom za njih sanjave ideale.

In knez, ki je sprevidel, da ne opravi nič, je odpotoval in na njegovo mesto je prišel Ratmir.

Ni potreba govoriti dalje, kako je prišlo do tega. Ali nekega lepega večera sta korakala Evgenija in Ratmir po gozdnem potu čez ozko brv iz grada, sama, popolnoma sama in tako srečna...

V hiši rodbine Kazinskih so sedeli pri večerji. Silno se začudijo in planejo raz seže, ko zagledajo komteso. Ona pa reče smehljaje in nežno: „Zgubila sem zlato krono in Ratmir mi je dal krono iz cvetk svoje ljubezni... Ali me hočete ljubiti tako kakor njega?“

In jokali so se vsi veselja in angelj sreče in blaženosti je bil pri njih...

varstvo. V javnem prometu se ne smejo rabiti stare mere.

Štajerski pododbor krščansko socialne zveze ima svojo sejo v četrtek, dne 23. novembra ob 10. uri predpoldne v Narodnem domu v Mariboru. Te seje se naj ne udeležijo samo vsi odborniki ampak tudi vsi tisti, ki se zanimajo za društveno in mladinsko delo.

Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je umrl nadučitelj g. Jožef Mohor.

Iz Smolnika pri Rušah se nam poroča: Mi kmetje na Smolniku smo ogorčeni nad grdo in lažljivo pisavo nemčurskega „Štajerca“, s katero laže o našem gosp. župniku. Grda laž je, da bi bil kdo hodil beračit les za g. župnika. Da mi g. župnika vsi spoštujemo, je dokaz, ker so ga imenovali vse občine v fari za častnega občana. Sedaj smo še bolj prepričani, da je „Štajerc“ podel lažnik. Lažnjivi dopisnik, oglasi se!

V Murščaku župnije Sv. Jurij ob Ščavnici je umrla 12. t. mes. vrla mati Terezija Čirič roj. Korošec. Obilo občinstva jo je spremljalo na zadnji poti, ob grobu pa so ji pevci zapeli ginljivo žalostinko. N. v m. p.!

V Trbegovcih župnije Sv. Jurja ob Ščavnici so občinske volitve na novo razpisane na 21. novembra.

Šmarje pri Jelšah. Občinski odbor trga Šmarje pri Jelšah je sklenil vse svoje krajevne table in druge javne napise, kar jih je še dvojezičnih, s samo slovenskimi nadomestiti, kakor tudi izključljivo slovenske poselske in druge knjižnice, domovnice, ubožna in druga spričevala itd. strankam in uradam napravljati. Ker je že ta občina pred leti slovensko uradovanje za prej samo nemško zamenila bila in so se te listine le v gotovih slučajih, osobito na posebno željo strank, doslej tudi slovensko-nemško pisale, vpeljalo se je s tem sklepom čisto slovensko uradovanje.

Pri Sv. Emi v šmarskem okraju je nastal pri posestnici Mariji Plevnik ogenj. Žena je hotela rešiti kravo iz gorečega hleva. Pri tem se ji je vnela obleka. Vsled dobljenih opeklin je žena čez dva dni umrla v hudih mukah.

V Poljčanah je umrl dne 13. t. mes. nadučitelj v pokoju gosp. Franc Ranner v 65. letu starosti. N. v m. p.!

Nova slovenščina. Znano je, da najbolj uradniki pačijo slovenski jezik. Izmed uradnikov pa so politični v to poklicani in dolžni, da zastopajo vladno nasproti ljudstvu, — pri nas nasproti Slovincem. In glej, ti uradniki res nastopajo vrla ne dobro proti ljudstvu. Saj so skoro izključno naši narodni nasprotniki, in nekateri brezmejno zagrizeni. Kar je nam ljubo in drago pačijo, smešijo in kvarijo. Res lepo vladanje! Naš lepi jezik jim je posebno v peti. Zakaj? Ker so preveč prebrisani, da bi se ga naučili. Izgovarjajo se, da ne znajo nove slovenščine. Od kdaj pa znajo staro slovenščino, od kdaj morebiti preprosto narečje. Rodoljubnemu človeku je hudo poslušati njih „prekrasno govornico“. Ne pohujšajte se nad uradnimi listi raznih glavarstev, n. pr. cesarsko kraljevega glavarstva v Celju. Še v roko vzeti je škodljivo list od 2. nov. t. l. Ubogi jezik, kako ga je spakedral! Nekaj dokazov. Na prvi strani tretji odstavek: „Dobiva županstvo v zmislu § 8, točke 22 predpisov o uredbi črne vojne, v župnijskouradnematične izpiske...“ Kdo naj to razume? Ne po staroslovenščini, ne po novoslovenščini se ne reče: tusem, marveč: lesem ali semkaj. „Ena ali druga občina“ je toliko kakor: eden ali drugi poglavar. Dajte si patent izposlovat za sledeči stavek: „Generalno kazalo k uradnimi poročili“, o svojih zmožnostih vam ga že itak ne manjka. Dva stavka pozneje pa že piše: „Generalno kazalo uradnih poročil.“ Vse to skupaj je najmanj mnogoodstotna hudomušnost. „Rečena založba“ je celi zajec na boben, ko vendar pozneje govori o navedenih zadevah. Razne „zmisle“ in „smisle“ kar tako

čez ramo meče. Kaj pa je to-le: „Določuje se rok za prijavo zasebnih žrebcev v svrhu licenciranja v pripušeni dobi 1906 do 1. januarja 1906.“? Kdo naj to razume? V kateri sobi so neki „žrebci pod 4 letoma“? Koliko zvezd imajo žrebci „pod 3 letoma“? Če se slavne glave preselijo v „Dresden“, bodo vsaj tamkaj nekaj slišale o Draždanih. „Tam došli izselniki“ bi jim tudi lahko povedali, naj oblastniki grede tja, kamor spadajo. „Okrožnemu glavarstvu“ bi se še „posebej opozorilo“, naj se „dokazilno zavežejo“ vedeti kaj poštenega. Kakor hočejo „dokumente izstaviti“, tako izstavljajo svojo zmožnost, ki izziva, naj bi bili kmalu iz dežele pometen razni uradniki.

Celje mesto in dežela! Volitev v cenilno komisijo! I. 1. Dne 23. novembra se voli 1 ud v I. razredu za mesto Celje. Zaupni možje postavili so za kandidata g. Antona Kolenc, trgovca v Celju. Volitve se vršijo dne 23. t. m. od 9.—12. dopoldne pri davčnem nadzorništvu — Ringstrasse št. 12 drugo nadstropje v Celju. Volilni listki, podpisani in z legitimacijami se lahko vpošljejo pred volitvami na volilnega komisarja za cenilno komisijo Celje mesto — Ringstrasse št. 12 drugo nadstropje. 2. Dne 24. novembra od 9.—12. dopoldne se bodo vršile volitve 1 namestnika v II. razredu za mesto Celje. Naš kandidat je g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celju. — II. Za Celje deželo t. j. za celjski, laški, šmarski, vranski in gornjegrajski okraj se bode volilo 25., 27. in 28. novembra vsakokrat od 9. do 12. dopoldan in od 3. do 6. popoldne, bodisi osebno pri davčnem nadzorništvu Celje Ringstrasse 12 drugo nadstr., bodisi da še pošljejo izpolnjene in podpisane volilne listke z legitimacijami na naslov: Volilni komisar za cenilno komisijo Celje dežela v Celju Ringstrasse 12 drugo nadstropje. 1. Dne 25. nov. se volita 2 namestnika v I. razredu za Celje dežela. Naša kandidata sta: g. Norbert Zanier, trgovec in veleposestnik v Št. Pavlu pri Preboldu, in drugi g. Anton Turnšek sen., trgovec in veleposestnik v Žlaboru okraj Gornjigrad. 2. Dne 27. novembra se volita 1 ud in 1 namestnik v II. razredu za Celje deželo. Naš kandidat za uda je g. Vinko Vabič, trgovec v Žalcu in naš kandidat za namestnika v tem razredu je g. Avgust Sušnik, veleposestnik v Lanovžu pri Celju. 3. Dne 28. novembra se volita 2 uda v III. razredu za Celje deželo. Naša kandidata sta gospod Dominik Bezenšek, trgovec in gostilničar v Stražici pri Frankolovem in gospod Josip Šušterič, krčmar v Teharji pri Celju. Opozorjamo na to, da se mora na glasovnico napisati ime, predime, posel in bivališče kandidata za uda ozir. namestnika, ravno tako kakor je to zgoraj navedeno. Volilec mora oddati izpolnjeno in podpisano glasovnico bodisi ob določenih urah sam ali pa mora pred volitvami odposlati po pošti izpolnjeno in podpisano glasovnico ter volilno legitimacijo na zgoraj omenjeni naslov: Volilni komisar itd. Pošiljatev mora biti frankirana t. j. na dotičnem kuvertu mora biti znamka po 10 vin., drugače je glasovnica neveljavna. Neveljavna pa je tudi, če ni podpisana od volilea, ali če bi volilec, ki je vpisan n. pr. v imeniku III. razreda, volil kandidata vpisanega v imeniku za drugi razred, torej vsak volilec mora voliti kandidata iz istega razreda, v katerem je sam k volitvi opravičen. Funkcijska doba vseh kandidatov traja do 1. 1909. Podpisane glasovnice z legitimacijami se lahko pred volitvami oddajo oziroma odpošljejo v pisarno dr. Jos. Serneca, odvetnika v Celju. — Volilni odbor.

Celjske novice. Kakor se vam poroča iz Celja, ni domobranec Hren, sam skočil iz drugega nadstropja vojašnice, ampak je zgrešil vrata in padel skozi okno, ko je šel po noči na stranišče. — Na občnem zboru „Čitalnice“ se je sklenilo, da se imajo prirejati znanstvena predavanja. — Dijaška kuhinja celjska je imela svoj občni zbor dne 20. m. m. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je dobivalo v preteklem letu vsak dan 58 dijakov kosilo. Tudi v tekočem letu se je dovolila pri-

bližno istemu številu dijakov hrana. Vsega skupaj je izdala „Dijaška kuhinja“ v preteklem šolskem letu 4895 33 K, prejela pa je na udnini in podporah 4215 91 K; torej je imela 679 42 K primankljaja. Za šolsko leto 1905/6 se je izvolil sledeči odbor: Predsednik dr. Josip Serneec, podpredsednik prof. Jožef Kožuh, blagajnik pos. tajnik Fr. Lončar, tajnik prof. Cestnik, odbornika dr. Al. Brenčič in prof. Jož. Kardinar. Namestniki so: trgovec Ant. Kolenc, hran. tajnik Vavken in profesor Henrik Vodnik. Društvo izreka vsem podpornikom pristržno zahvalo in prosi tudi nadalje za podpore!

Kat. politično društvo v Konjicah je imelo preteklo nedeljo, dne 12. t. m. občni zbor ob lepi udeležbi. Navzočim zborovalcem se je podal kratek pregled o društvenem delovanju v lanskem letu. V tekočem letu je bilo društvo v svojem delovanju ovirano zlasti vsled raznih izprememb v odboru kakor tudi zaradi odlašanja c. kr. namestništva v Gradcu, ki še vedno ni rešilo nekega že skoro pred pol drugim letom vloženega priziva glede slovenske zastave, s katero so se vedno poprej naznanjali društveni shodi, ki nam jo pa hoče sedaj nemška tržka občina prepovedati. Po pristržnih besedah, spregovorjenih v spomin pred nedavnim umrlemu, nepozabnemu poslancu Žičkarju, se je govorilo o pomenu novega volilnega reda, ki ga vedno glasneje zahteva ljudstvo v Avstriji in ga tudi v kratkem mora dobiti. Vsi navzoči, najuglednejši možje in fantje iz konjiške okolice, so navdušeno izjavili, da se odločno pridružijo tej zahtevi po občni, jednaki in direktni tajni volilni pravici ter da bodo o svojem času storili svojo dolžnost kot katoliški in narodni volilci. V odbor so bili izvoljeni sledeči vrlo narodni in značajni možje, namreč: predsednik Janez Rudolf, kmet na Dobernežu; podpredsednik Ignac Potnik, kmet v Gabrovljah; tajnik Anton Srabočan, vikar v Konjicah; blagajnik Marko Žičkar, kaplan v Konjicah; knjižničar Franc Napotnik, kmet na Tepanjskem vrhu. Odbornikom so bili izvoljeni: Šimon Pozeb, kmet in župan v Konjiški vasi, Jurij Šibanc, kmet v Konjiški vasi, Franc Ložak, kmet v Skalicah, Franc Flis, kmet iz Prihove in Janez Berget, kmet v Perovu. Novoizvoljeni odborniki so zagotovili, da se bo društvenikom v bodočem letu poskrbelo za primerna poučna predavanja, vsi navzoči možje in fantje pa hočejo z vstrajno agitacijo pripomagati, da pridobi društvo čim večje število delavnih udov in da bodo društveni shodi vselej dobro obiskani.

Upravna Savinje, Voglajne in Hudinje. Vsakoletne povodnje teh vodotokov delajo v celjskem okraju ogromne skode. Zato je dežel. poslanec dr. Dečko predlagal v deželnem zboru, da se naj kakor hitro mogoče uravnajo imenovani potoki. Deželni odbor se je vendarle udal ter 1. 1903 sklenil, da se dežel. odboru naroča, naj nemudoma izvrši potrebne poizvedbe in načrte. V letošnjem svojem poročilu pa že poroča deželni odbor, da so načrti izgotovljeni. Upamo, da bodo ti načrti tudi kmalu izvedeni.

Iz Rečice ob Savinji. Znana je zadeva tukajšnje liberalne poštarice zaradi nepravilnosti uradovanja, katera je bila v splošno čudo k. c. kr. okrožnemu sodišču v Celje poklicana. — Dne 2. t. m. si je Renečka Zefa v prepiru s svojo lastno materjo vse žile na obeh rokah prerezala, potem v svojem obupu po trgu letajoč vse okrvavela, dokler ni smrtnobleda obležala in le po zdravniški pomoči je bila rešena nagle in neprevidene smrti. — Dne 2. t. m. se je opijanil Fr. Hanjžič, hlapec v službi, znan rogovilež, tako da je bil v petek opoldne ob 12. uri shranjen v občinski zapor. Ko pride redar ob 1. uri pregledat početje aretovanca, najde ga že mrtvega in ni bilo več rešitve. Nesrečnež je porabil svoj hlačni pas ter se za okno zapora obesil. Pokopan je bil brez duhovnika in cerkvenih obredov. Obesenec je bil že polnoleten. — Okrajnemu glavarstvu pa bodi v pouk, da se nove gostilničarske obrti v prihodnje več ne

podeljujejo in da se raznim radodarnim gostilničarjem preobila oddaja opojnih pijač zabrani, osobito pa brezmejnega žganjepitja. — V soboto, dne 4. t. m. pa je utonila v malem potoku neka božjastna ženska, ki je na umu dalje časa bolehal.

O zborovanju katol. polit. društva „Sava“ na Vidmu je prinesla „Domovina“ poročilo, ki je bilo očitno spisano v Brežicah in ki kar mrgoli debelih neresnic in zavijan. Konstatirati moramo, da je društvo „Sava“ eno najživahnejših polit. društev, kar se tiče dela in neresnica je, ako trdi dopisnik, da se društvo ravno zaradi tega ni moglo razvijati, ker so bili odborniki raztreseni po celem brežiškem okraju; ampak nasprotno, odborniki so radi prihajali k sejam in zborovanjem in krivica bi se godilo ostalim okrajem, ko bi ravno v Brežicah bilo 6 odbornikov, v vseh drugih okrajih pa le 4, kakor so Brežičani hoteli. Gospoda iz Brežic, vam je le za čast in voditeljstvo, vam je le za to, da bi društvo poliberalili, pa to se vam ni in se vam ne bo posrečilo. A najgrši napad se je zgodil na dr. Korošca s tem, ko kvasi dopisnik, da je dr. Korošec govoril popolnoma splošno ter od Rimljanov in rusko-japonske vojske, končno došel do lokalnih razmer. Gospodje obrekovalci, tu kažete samo svojo zlobnost in nevednost, ker ne vidite niti prek praga svoje hiše. Govornik je omenjal tiste narode, ki so se bojevali za prostost, za volilno pravico, in to je vendar moral storiti, če je hotel dokazati, da je tudi v Avstriji razumljiv boj za splošno volilno pravico. Tako je gospod dopisnik, pa vi ga niste razumeli, ker ste ali preomejeni, ali pa ga niste hoteli razumeti. Sicer je pa trajal ta uvod le par minut. Tudi je perfidno trditi, da je moral govornik skrečiti svoj govor vsled nemira poslušalcev. O ne vsled nemira, ampak vsled arogantnega postopanja predsednika Levaka, ker mu je nastavljal nož na prsi s tem, da mu je dovolil le še pet minut govoriti in to pa zato, ker so se Levak in liberalci njegovega kalibra bali, da bi dr. Korošec razvil tudi svoj gospodarski program kmetom, kateri so živahno zahtevali naj govori dalje, ko je začel razpravljati o gospodarskih vprašanjih. Vi Levak, vi ste vsega krivi, vi in pa vaši liberalci. Tudi se g. Berk ni odpovedal besedi vsled splošnega nemira in razburjenosti. To je laž. Ali ga gosp. dopisnik niste slišali, da je glasno in odločno povdarjal, da se zato odpove besedi, ker je predsednik razžalil predgovornika in g. Berka, in ker je Berku diktiral, o čem naj govori. Razumljivo je, da si g. Berk ne bo pustil diktirati govorov od človeka, ki je velik samo v politični nezmožnosti in netaktnosti. A najlepši je še le stavek, ki pravi, da g. Zupan govori o volitvah, toda vsled prošnje načelnika se odpove besedi. To pa je že za smeh! Zupan naj govori o volitvah, Zupan, ki ne zna drugo ko kričati, ki celi večer ni znil niti enega pametnega stavka, ki niti ne ve, kaj je enaka in splošna volilna pravica! Zmerjati, kričati, napadati neopravičeno, to zna, pa zato ga nihče ne zavidava. Sedaj pa še kratko rečimo eno o famoznem načelniku Levaku. Ta človek je zato predsedoval zborovanju, ker je bil prej podpredsednik, a ker je g. predsednik Žičkar umrl, je vodil on zborovanje, prvo in zadnjokrat. Ta človek je plačal štajercijanskemu kmetu Šetincu vozni listek na Videm, samo da bi prišel „kravala“ delat in zborovanje motiti. In Levak je temu zborovanju načeloval! Ali si morem misliti kaj boljšega! Kot predsednik bi moral skrbeti za mir, a on sam je delal nemir in motil ter komandiral govornike! Ta predsednik žali kar dva govornika na najdržnejši način, a po zborovanju je hotel oba objemati! Krasno, kaj ne? Tako je resnica, gospod dopisnik, in nič drugače! Na svidenje!

Potres. Iz Rajhenburga se nam poroča: Dne 14. t. m. je bil tukaj trikrat potres, zjutraj ob 10. en sunek, popoldne ob pol 2. trije zaporedni sunki. Ob tričetrt na 2 nov. zelo

močen sunek. Ljudje so hiteli na ulice. Otroci so se izpustili iz šole. — Dne 14. t. m. ob 4. uri popol. in 9. zvečer je bil zopet potres. Dne 15. t. m. ob pol 3. uri zjutraj so močni, več minut trajajoči sunki preplašili ljudi iz spanja. Tu in tam se nahajajo neznatne razpoke po stanovanjih.

Iz Rajhenburga. Umrla je tu Marija Abram dne 13. nov., ena najboljših gospodinj cele župnije. Vse jo je spoštovalo in ljubilo, posebno ker je svoje otroke tako lepo vzgojevala. Bila je stara komaj 42 let. Sveti ji večna luč!

Trbovlje. Obe sloven. delavski društvi priredita v nedeljo, dne 19. t. m. popoldne manifestacijo za splošno in enako volilno pravico. Ob pol 4. uri se zberejo delavci pri Fortetu na vodah ter odkorakajo z godbo na čelu v Žagarjevo gostilno v Trbovljah, kjer nastopijo različni govorniki med njimi tudi g. Rebek iz Celja.

Trbovljski štrajkarji pred sodiščem. Pretečeni petek je bilo pred celjskim prizivnim sodiščem 16 delavk in delavcev, obtoženih, da so povodom štrajka 10. avgusta v Trbovljah razgrajali ter hoteli prisiliti ostale delavce, da ustavijo delo. Vseh razgrajalcev je bilo nad 400, a državno pravdnitvo je obtožilo le 16. Vsi so bili obsojeni v 5 do 10 dnevni zapor. Obsojene ženske so smeje klicale „Glück auf! Hvala lepa!“ ter zapustile dvorano.

Zagorje pri Kozjem. Pri tukajšnjem posestniku in krčmarju Janezu Medvešek p. d. Reštancu je imela krava čudno tele: imelo je eden život, osem nog, dva repa, eno glavo, troje očij, dve ušesi in dva gobčeka. Čudno skupaj zraščena dvojčka!

Sprememba naslova. „Logarji“ pri političnih oblastih imajo od sedaj naprej naslov „okrajni gozdarji“.

Celjski grofje in jugoslovansko ozemlje. O tem je govoril na občnem zborovanju „Zgodovinskega društva“ za Spodnji Štajer g. dr. Karol Verstovšek. „Zgodovinsko društvo“ v Mariboru je ta govor natisnilo v posebni brošurici, katero prodaja po 10 vin. komad, s pošto 13 vin.

Tri nove skladbe je izdal g. Fr. Kilmovc: a) L. Belarja slovenska maša, prirejena za tri ženske glasove. Cena 60 h, štiri izvodi 2 K. V tej izdaji bo maša gotovo marsikje dobro došla. b) Tantum ergo za mešan zbor z orgljami. Cena 30 h, 5 izvodi 1 K. Tiskan je bil že v prilogi „Cerkv. Glasbenika“. Skladba je v velikem zlogu ter zahteva mojstersko predavanje in izurjenega orglavca. Za navadno je pač predolga. c) Venček narodnih pesmi za 3 ženske glasove. Cena ni navedena. Pevski zbori radi segajo po takih venčkih, bodo brez dvoma tudi po tem. Skladbe se dobe pri g. skladatelju, kapelanu na Bledu, Kranjsko.

Tehnični slovar. Lani spomladi se je v „Slovenski Matici“ ustanovil odsek za izdavanje „Nemško-slovenskega tehniškega slovarja.“ Izmed Matičnih odbornikov so poleg načelnika ravnatelja Šubica stopili v odsek: ravnatelj Senekovič in pa profesorji Bartel, dr. Ilešič, Pleteršnik. Zapisnikar je tajnik Lah. Odsek se je pomnožil s tehniški strokovnjaki. Pristopili so mu: stavbni svetnik Klinar, nadinženir Sbrizaj, inženirji: prof. Foerster, Prelovšek, Turk (ki je v najnovejšem času postal tudi Matičin odbornik) in Zajec, in g. pristav Skaberne. V odseku je zastopana tudi trgovska in obrtna zbornica po svojem tajniku dr. V. Murniku. Odsek je imel doslej pet sej, v katerih se je izvršilo že več pripravljanih del. Odsek si je nabavil iz kredita, ki mu ga je dovolila „Slovenska Matica“, več vnanjih slovarjev kot vzorce za delo. Strokovnjaki eksperpirajo Wolf-Pleteršnikov slovar. To delo neki dobro napreduje in utegne biti do prihodnjega poletja gotovo. Podjetje krepko podpirajo tehniški dijaški klubi v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Za podjetje se zanima tudi občinstvo sicer. Po navodilu, kako nabirati pojme tehniške vsebine (dobiva se v pisarni

„Slovenske Matice“) je dokaj vprašan. Več gradiva so že poslali ali pa dali na razpolaganje gg. učitelj Bezljaj in dvorni kaplan Steska v Ljubljani, poštni oficijal Wisjan v Trstu, slovenski tehnik v Pragi po stud. ing. I. Rusu, pravnik I. Modic na Dunaju i. dr. Odsek jim izreka za to prijaznost in za marljivi trud priskrbo zahvalo in izraža toplo željo, da bi našli obilo posnemalcev. Slovenske tvrdke tehniške smeri se uljudno naprošajo, da bi dale odseku svoje kataloge na razpolaganje. Hvalno je tudi omeniti krepke podpore „Društva čeških arhitektov in inženirjev“ in pa „Spolka čeških železniških uradnikov“ v Pragi, ki sta odseku s svojimi strokovnimi publikacijami na uslugo.

Cerkvene stvari.

Sv. Andraž v Slov. gor. V nedeljo, dne 12. t. m. je bilo pri nas mnogo ljudstva, kajti slavili smo zelo redko slovesnost. Blagoslovil se je namreč nov zvon, katerega so kupili požrtvovalni farani. Ob 9. uri se je vršilo krščenje zvona. Ko so č. g. župnik vprašali botra (veleposest. J. Straha) kako se naj imenuje, je odgovoril: „Marijin zvon“. Na to so ga začeli vleči v zvonik, kar se je lepo in brez kake neprilike zvršilo. Zvon tehta 1857 klg, meri v premeru 1.42 m in doni v glasu C.

Društvena poročila.

Letuš. Blag. gospod Franc Kolenc, veleposestnik, lesni trgovec i. t. d. v Ivanju pri Ljubnem, daroval je našemu bralnemu društvu 20 kron, za kar mu izrekamo najsrčnejšo hvalo!

Dobova pri Brežicah. Ustanovni občni zbor Slov. bralnega društva v Dobovi se je vršil še le v nedeljo, dne 12. t. m. Lepa slov. trobojnica je plapolala nad hišo Jožefa Cvetka, v kateri se je zbralo ob 3. popoldan mnogoštevilno krepkih mladeničev in gospodarjev. Imponzanten je bil prihod in nastop čilih Sokolov iz Brežic; od tam so tudi došli na slavnost g. Levak, ravnatelj, in g. Kunej, tajnik posojilnice, g. dr. Benkovič, odvetnik in uradniki, mnogo odlične gospode in slov. dame. Predsednik priprav. odbora pozdravi prisrčno vse zborovalce, tajnik prečita in razloži društvena pravila. Govorili so gg.: Kunej, o pomenu in namenu bralnega društva za dobovsko župnijo; g. dr. Benkovič o Slovencih in njih kulturi, g. dr. Strašek je kaj lepo prisposodil bralno društvo Sokolu; ta si krepki telesno, ono duševno življenje. Zborovalci so navdušeno klicali govornikom: Hvala in Na zdar! Pristopilo je še ta dan 43 udov in vrli navzoči Brežičani kot zunanji udje. V odbor so izvoljeni: g. L. Potočnik, učitelj, predsednik; Jož. Zupančič, posestnik na Mal. Obrežu, podpredsednik; č. g. Anton Pernat, župnik, tajnik; Janez Antolovič, posestnik v Mihalovcih, taj. namestnik; Franc Bogovič, posestnik iz Loč, blagajnik; Janez Kežman, posestnik iz Loč, blag. namestnik; Mih. Kovačič, mladenič v Dobovi, knjižničar; Jože Kopinč, mladenič v Gaberju, namestnik. Ustanovljeno bralno društvo pa naj krepko živi in vrlo deluje v blagor dobovskemu narodu!

St. Ilj pri Velenju. Bralno društvo, ki se je minoli mesec ustanovilo, že pridno deluje. Prvi poučni shod je bil dne 5. t. m. Gospod tajnik je predaval o gospodarskih zadrugah, posebno mlekarnah. Može in mladeniči, le pridno naprej kakor ste začeli!

Klub jugoslovanskih agronomov na Dunaju si je izvolil na svojem prvem občnem zboru 2. listopada 1905 za zimski tečaj sledeči odbor: Predsednik: cand. agr. Franjo Holz, podpredsednik cand. agr. Juraj Kaftanič, blagajnik in knjižničar: stud. forest. Zmagoslav pl. Zierfeld, tajnik: cand. forest. Radoslav Kosjek, preglednika: cand. agr. Ant. Podgornik in cand. agr. Djordje Kolarowsky.

Ljudske knjižnice na Danskem. Organizacija ljudskih knjižnic na Danskem je jako lepo razvita. V Kopenhagnu je knjižnica

s sedmimi filijalkami; zvezkov ima 40.000. Kopenhagen pa ima vrhu tega še delavsko knjižnico. V vseh pokrajinskih mestih in tudi po vaseh so knjižnice. Država gre takim knjižnicam na roko ter jih podpira.

Današnji številki smo priložili naročbenice, na katerih nam naj cenjeni čitatelji naznanijo do 1. decembra imena svojih znancev, kateri bi si naročili list. Dotičnim pošljemo božični list na ogled.

Gospodarske stvari.

Sadjerejci. V zadnji številki omenjeno sadno drevje je že v Laškem trgu pri gosp. nadučitelju Valentinič-u, v Celju v deželni drevsni, in pri Novi cerkvi v deželni trsnici. Vsi, kateri so pri meni sadno drevje naročili in si ga še niso vzeli, naj pridejo po njega kakor najhitreje. Od 18. novembra naprej se bo to drevje tudi drugim oddavalo, kateri ga niso poprej naročili. Drevje je visokodebelnato, močno in lepo od najboljših sadnih vrst. Komad stane samo 70 vinarjev. Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj.

Izvažanje krompirja na Francosko.

(France Kramberger, eksp. akad.)

Že dokaj let naš slovenski kmet ne pomni tako dobre letine, kot jo je doživel letos. Posebno veliko je pridelal krompirja in k temu še jaku dobrega. Toda ni povsod krompir tako dobro obnesel, kot pri nas. Tako je videti iz zadnjih konzularnih poročil, da je bila njegova letina na Francoskem jako slaba, da, tu in tam francoski kmet sploh ni več krompirja pridelal, kot ga je vsadil. Razun tega dobiva krompir črne proge ter začne gnjiti.

Ker pa na Francoskem jako veliko krompirja potrebujejo, bodisi kot jedilo, bodisi da izdelujejo iz njega v tovarnah škrob (štirko), je Francoska, ki sicer še sama vsako leto izvažava krompir na Angleško, letos prisiljena, ga za drag denar uvažati iz tujih držav. Dosedaj ga je že precej kupila iz Prusije in sicer iz okolice magdeburške. Cena krompirju, postavljenemu na ondote postaje, je okrog 4-60 mark ali 5-40 K našega denarja.

Za to ceno bi pa tudi lahko naš kmet izvažal svoj krompir, ki ga ima letos gotovo v obilici in ki se more glede kakovosti popolnoma meriti z onim drugih držav. Edino težavno vprašanje je, ali ne pride voznja na

Francosko predraga, kajti potem nikakor ne more naš krompir tekmovati z drugim. Kar po železnici ga na Francosko pošiljati, to nam nikakor ne kaže, ker pride voznina po železnici predraga. Pač pa bi se ga moglo pošiljati čez Trst po morju. Ker pa je že napočila zima, ter se je bati, da ne bi krompir med potjo na železnici iz Štajerskega (pa tudi iz Kranjskega) zmrznil in se na ta način spridil, moramo počakati spomladi ter ga še le takrat začeti izvažati iz naših krajev. Ker pa je do tega še dovolj časa, se še more dotičnik, ki se hoče te jako ugodne prilike poprijeti, natančno poučiti o cenah in voznji ter si poštenih kupcev poiskati. Za to bi bila posebno poklicana vsa kmetjska društva in zadruga, ki bi pripravile na ta način marsikak krajcar slovenskemu kmetu. Toraj na noge!

Društvena naznanila.

Bralno društvo za ljutomersko okolico priredi v nedeljo, dne 19. nov. ob 6. uri zvečer tombolo v prostorih g. Ivana Vaupotiča. Ker je društvo podpore potrebno in gotovo tudi vredno, zato vabi k najobilnejši udeležbi odbor.

Čitalnica v Slov. Bistrici vabi na svoj redni občni zbor dne 19. listopada 1905, zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo društvenih odbornikov in računskih pregledovalcev. 3. Volitev društvenega načelnika in novega odbora. Predlogi in nasveti.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi dne 26. novembra po večernicah v prostorih gostilne g. Škerlec-a tombolo z krasnimi raznovrstnimi dobroti. Obilne udeležbe pričakajoči odbor.

Odbor „Podpornega društva organistov“, bo imel svojo sejo dne 22. t. m. to je na praznik sv. Cecilije v Grižah pri g. J. Škrabarju. Začetek ob 1. uri popoldne. Vsi odborniki se vabijo, da se seje če je koliko mogoče udeležijo. Sprejemali se bodo tudi novi udi, ako se bo kateri prijavil. Priglasil se lahko pismeno ali osebno. — K. Bervar, predsednik.

Katol. izobraž. društvo v Št. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo, dne 26. novembra, po večernicah veselico s sledečim vzporedom: Burka „Pravica se je skazala“, deklamacija in srečolov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Juriju ob juž. žel. zboruje v nedeljo, dne 19. t. m. po večernicah v gostilni gosp. Rudolfa Dobovišek. Na vzporedju je: 1. Odborova seja. 2. Govor: Zenska in šola. 3. Prosta zabava s petjem in deklamacijami. Petje oskrbi izza XX. skupščine dobro znani domači mešani zbor. K obilni udeležbi, osobito od strani domačinov vlijudno vabi odbor.

Za Ciril in Metodovo družbo so od 1. do 30. oktobra 1905 poslali prispevke p. n. gg. in društva: Občine: trg Ljubno na Štajerskem 20 K; trg Središče 40 K. Društva: Čitalnica v Slov. Bistrici čisti dobiček veselice 200 K; Kat. pol. društvo „Sava“ za brežiški in sevniški okraj mesto venca na krsto predsednika dekana Žičkarja 20 K; Društvo slov. odv. in

got. uradnikov v Celju mesto venca na krsto poslanca Žičkarja 10 K. Tvrška: Ivan X. Jebačin v Ljubljani prispevek od prodane kave 686-56 K. Razni: pištanski občinski odborniki pod praporom g. župnika Tomažiča ob volitvi novega župana g. Strašeka 3-30 K, na gostiji pri Juriju Perko v Zgornji Velki nabrali 7-16 K. Za koledar 3-70 K. Za narodni kolek 3421-55 v.

Loterijske številke.

Line 11. nov: 75, 45, 65, 66, 2.
Trst 11. nov: 42, 58, 59, 44, 28.

Tržne cene

v Mariboru od 5. nov. do 11. nov. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	20	17	—
rž.		14	20	15	—
ječmen		15	60	16	40
oves		14	90	15	70
koruza		16	30	17	10
proso		16	60	17	40
ajda		14	60	15	40
seno		4	80	5	20
slama		3	80	4	20
1 kg					
fižola		—	24	—	28
grah		—	48	—	52
leča		—	56	—	72
krompir		—	—	—	7
sir		—	34	—	40
surovo maslo		1	66	1	70
maslo		2	30	2	40
špeh		1	40	1	50
zelje, kislo		—	20	—	24
repa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	64	—	68
100 glav					
zelje		6	—	9	—
1 kom.					
jajce		—	—	—	8

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj teliše v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikeli naprotosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Prisoten samo s imenom **Ivan Hoff** in s levej varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
> 1/2 > 50 >
Dobiva se povsod.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-31

BENEDIKT HERTL, posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Karol Vezjak, tapetar in dekorater 669 12-3

Schwarzgasse **Maribor** Schwarzgasse

priporoča svojo veliko zalogo divanov, garnitur, pohištveno sukno, preproge, zastore, konjske žime. Izdelovanje vseh tapetnih del v mestu in zunaj mesta.

Novost! Kapakmatrace, priznane najbolše napolnjene, nadkriljujejo daleko kar se tiče cene in mehko mnogo dražje žimnate matrace in so zaradi tega zelo v rabi.

Pesmi iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1-50, s pošto vred K 1-60. Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-
teno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
Surova kava v žakličkih po pošti 4 ³/₄ kg samo K 11.—
Izvrstna kava po imenu Java 4 ³/₄ " " " 13.—
Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3.—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " " 1'50
— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 18-3

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem posloju.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-18

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in sla-
vonska zel, to sta danes dve naj-
priljubljenejši ljudski zdravili med
narodom, ker ta dva leka delujeta
gotovo in z najboljšim uspehom
ter sta si odprla pot na vse strani
sveta.

Pakraške kapljice: De-
lujejo izvrstno pri vseh želodčnih
in črevesnih boleznih ter odstra-
nujejo krče, boleti iz želodca, ve-
trove in čistijo kri, pospešujejo
prebavo zganjajo male in velike
gliste, odstranjajo mrzlice in vse
druge bolezni, ki vsled mrzlice na-
stajajo. Zdravijo vse bolezni na
jetrih in vranici. Najboljše sred-
stvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. —
Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100,
Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat)
5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K
40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.
Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom
proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu,
težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter
deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici
3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih ste-
klenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje na-
ravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Vinogradniki, pozor!

Imam letošnjo jesen, in prihodnjo spomlad 30.000 na suho cepljenih ame-
rikanskih trt na prodaj, cepljene na Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner,
5000 rulender, 5000 laški rilček, 1000 beli burgundec, 1000 šipon rumeni, 1000
traminer, 500 muškati rumeni, 500 žlahtnina, 1000 izabela, na solonis: 800 tra-
miner, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zaraščene in vkoreninjene prodajam
I vrste 1000 kom. 140 K.

2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis cena tem po
dogovoru.

Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trte se pošil-
jajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 15. novembra t. l. — Na-
ročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. 737 6-1

Janez Šegula,

veleposestnik v Hlaponcih,
p. Juršinci pri Ptuj.

Krasne

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Cena 1 komad 10 v, prodajalcem znaten
popust.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo
se mora znamka zaodgovor pridejati.

Hiša, enonadstropna, dobro zidana, na-
jemninska, dve kleti in trgovino v hišo,
blizu koroškega kolodvora, se po ceni
proda. Vpraša se Bankalarigasse št. 4,
Maribor. 609 10-10

Enonadstropna hiša, 10 let dače
prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo,
da za klati 600, sto gl. plačajo stranke
na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki
plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, te-
sarski mojster Maribor, Koroško pred-
mestje. 691 6-5

Harmonika, popolnoma nova, nepo-
kvarjena, fino, trpežno, praktično izde-
lana, poligramatična, na štiri vrste, se
po ceni proda. Natančneje se izve pri
Jožefu Zerneck v Spodnji Kungoti, pošta
703 5-4

Nova hiša z enim nadstropjem, močno
zidana, se proda za 8400 gl. Lep vrt,
2 svinjska hleva, velika pralna kuhinja,
velika klet, najemina 44 gl., izplačati
je 4000 gl., drugo ostane. Studence pri
Mariboru, Schulgasse 9. 717 4-4

Več sto cepljenih trt je na prodaj v
Mariboru, Koroška ulica 84. 750 2-2

Mlin, jako lep s tremi kamni, skladiš-
čem in stanovanjem ter električno raz-
svetljava se zaradi preselitve za nizko
ceno v najem da. Mlin je celo leto obilno
z delom obložen. Reflektanti naj se obr-
nejo na lastnika Henrik-a Dobnik v Zre-
čah pri Konjicah. 732 3-3

Ena, villi podobna hiša, 10 let
dače prosta, pri lepi razgledni cesti s 5
sobami, 4 kuhinje, klet, kuhinja za pe-
rilo, trije svinjski hlevi, dva lepa vrta;
stranke plačajo na leto 300 gl., je za
800 gl. na prodaj. Naslov: Jožef Ne-
krep, tesarski mojster v koroškem pred-
mestju, Maribor. 733 4-2

Čudovito ceno proda svoje blago
vsled preselitve trgovec z manufakturnim
blagom Anton Strableg v Mariboru,
Glavni trg št. 20. 715 2-2

2 hiši in dva lepa stavbinska prostora
nasproti okrožni sodnji (Blumengasse)
se po ceni prodasta. Vpraša naj se v
trgovini barv, Grajska ulica 18, v Mari-
boru. 704 3-3

Harmonika, popolnoma nova, nepo-
kvarjena, fino, trpežno, praktično izde-
lana, poligramatična, na štiri vrste, se
po ceni proda. Natančneje se izve pri
Jožefu Zerneck v Spodnji Kungoti, pošta
Pesnica. 702 3-2

Dve zidani hiši v Novicerkvi pri
Celju, z opeko kriti, prva enonadstropna,
druga pritlična, obe v dobrem stanu, proda
županstvo istotam. Pri vsaki je vrt za
zelenjavo. Pinter, župan. 746 3-2

Najemnik za gospodarstvo na deželi se
išče v okolici mesta Maribora. Kje pove
uprav. lista.

**Služba organista in cerkov-
nika** v Ribnici na Pohorju je razpisana
do 1. decem., nastop ob novem letu. Od
duhovnika priporočeni Ceciljanci imajo pred-
nost. Priporoča se osebna predstava. Cer-
kveno predstojništvo v Ribnici na Pohorju.
749 3-2

Mlin, s tremi teki pri državni cesti blizu
Vranskega s posestvom vred se da v na-
jem. Pogoji se zvedo pri g. Ivanu Blatnik,
veleposestniku na Ločici. P. Vrnsko.
736 3-2

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi

bo imelo v prostorih „Kmetijskega društva“ dne 19. novembra 1905
popol. ob 3. uri svoj izvanredni občni zbor; ako ne bo ob določeni uri udov zadostovalo, bo ob 4. uri pri vsakem
številu sklepčen. Dnevni red: 1. Volitev načelnika. 2. Izporemba
pravil. 3. Slučajnosti. 756 1-1

Kuharica, ki se razume na gospodar-
stvo, išče službe v kako župnišče. Naslov
v upravnistvu. 754 3-1

Štampilje iz kavčuka, mo-
dele za predtiskarije, izdeluje
po ceni Karol Karner, zlatar
in graver v Mariboru, gospo-
ska ulica št. 15.
757 52-1

Zahvala. Zahvaljujem se vsem navzo-
čim, sorodnikom, prijateljem in znancem,
kateri so bili na gostiji, kakor tudi ženinu
in nevesti in vsem č. gg. duhovnikom za
veliko prijaznost, katero so mi izkazali,
ker tudi gostija se je od začetka do
konca dobro iznesla, zato je iskrena hvala
vsem, Krabonoškim in Dragotinskim, samo
jeden izmed navzočih si naj jezik zaveže,
kakor veste kedo, za njega se že kuha
juha. 758 1-1 Kmetijski fant.

Pomočnika, dobro izurjenega in enega
učenca sprejme Anton Stefančič, krojaški
mojster v Hrastniku. 753 2-1

Glasovir, lep in močan, šest in pol
oktave širok, se takoj po nizki ceni proda.
Več o tem pove Ivan Srebotnik, organist
v Zavadnji, pošta Šoštanj, Štajersko.
759 2-1

300 hektol.

novoga belega vina

prav dobre kakovosti proda
Gregorič-dediči, Majski
vrh v Halozah, p. Št. Vid pri
Ptuju. 751 5-1

Nagrada.

Slovensko lovsko društvo
v Ljutomeru objubi vsakemu,
ki mu kakega lovskega tatu
ovadi, kateremu se tatvina
dokaže, nagrado od 5 do 10 K
in poleg tega zamolčanje nje-
govega imena. 752 1-1
Lovski odbor.

Izjava.

Obžalujem, da sem raz-
žalil našega gosp. predstoj-
nika ter ga prosim očitno
odpuščanja. 755 1-1

Anton Horvai, Sakušak.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo
v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C.
Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs
Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova
ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova
ulica. 62 26-24

Tomaževa žlindra

je vsled obile vsebine fosforove kisline najboljše in ob enem najcenejše umetno gnojilo za vinograde in travnike.

To gnojilo se še sedaj lahko trosi površno na jesensko setev in se tudi že sedaj lahko za spomladno setev na praho trosi.

Poučne spise, navodila o uporabi in ponudbe pošilja 717 4-4

P. Majdič, trgovina z železnino „MERKUR“ Celje

zastopnik Tomasovih tovarov z. z. o. p. v Berlinu.

Pozor!
Bralna in izobražev. društva!
Pozor!

Ali že imate

ČRTICE

30 povestic iz življenja slovenskega ljudstva?

Cena 1.— K, po pošti 10 v več.

Naročnina naj se pošilja na naslov

Iv. Baloh, Mengeš,
Kranjsko. 701 3-3

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 483 20-15

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, čivilja; Josip Seljančič, seljak itd. **Ustanovljena l. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Orehe, žetod, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi Ant. Kolenc v Celju. 709 5-4

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 zlahtnina bela in rudeča, 10000 Laški rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Burgundec, 2000 Rulandec, 2000 Traminec, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R. Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolo-dvor ne računam. 682 10-9

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.,

pošta Juršinci pri Ptuj.

Izdajatelj in založnik „Katol. tisk. društvo“.

Odgovorni urednik: Fardo Leskovar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnino, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 713 51-4

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Cepljene trte na suho

so na prodaj!

Podlaga edino Rip. Portalis čez 1.000 komadov in sicer: 2500 šipon rumeni, 2500 Laški rilček, 2000 Traminec, 1500 Silvanec, 1800 Burgunder beli in 400 Nemški rilček.

1. Dveletne trte, katere niso bile izkopane ter izvanredno močne, dobro zaraščene in vkoreninjene; cena je 1000 komadov 160 K. 747 4-2

2. Enoletne I. vrste 140 K za 1000 kom.

Za čistost sort se jamči. Pri naročilu je poslati 20% are. Trte se bodo izkopale spomladi ali pred odevetjem, kadar jih naročenec želi imeti.

Ivan Čuš in Anton Šegula

v Hlaponcih

posestnika in uda novoustanovljene trtničarske zadruge pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptuj.

Jamči se več let,
sicer se vrne denar!

Jamči se več let,
sicer se vrne denar!

Srebrna remonter-ura od 3 gld. naprej

Nikelnasta Rosskopf od 1.80 „ „

Zlate ure 484 10-7 od 10 „ „

Anton Kiffmann, Maribor

Gosposke ulice — Tegetthoffova cesta.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.